Rahoitusvakaus- ja tilasto-osasto

Päivi Tissari

20.9.2021 SP/273/C11.3/2021
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Talousvaliokunta

Asiantuntijalausuntopyyntönne HE99/2021 vp ja HE100/2021 vp

Asiantuntijalausunto Hallituksen esityksistä liittyen EVM:ään ja kriisinratkaisurahastoon

Suomen Pankki kiittää mahdollisuudesta lausua käsittelyssä olevasta asiasta.

Nyt kyseessä olevat sopimusmuutokset liittyvät EU:n pankkiunionin yhteiseen kriisinratkaisujärjestelmään ja sen kriisinratkaisurahaston varautumisjärjestelyn aikaistettuun käyttöönottoon. Samalla muutetaan Euroopan vakausmekanismia (EVM) koskevaa sopimusta, mikä mahdollistaa yhteisen varautumisjärjestelyn perustamisen EVM:n yhteyteen. Suomen Pankilla ei ole huomautettavaa hallituksen esityksiin.

Yhteisen kriisinratkaisujärjestelmän viimeistely on tärkeä osa pankkiunionin loppuunsaattamista. Pankkiunioni luotiin varmistamaan, että Euroopan pankit olisivat vahvempia ja paremmin valvottuja. Kriisinratkaisujärjestelmän avulla ongelmiin joutuneiden, rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien pankkien toiminta voidaan järjestellä uudelleen, jolloin ne pystyvät jatkamaan toimintaansa niin, että rahoitusjärjestelmän vakaus ei vaarannut ja valtion varojen käyttö kriisinratkaisuun minimoidaan.

Yhteisen kriisinratkaisun perusperiaatteena on sijoittajanvastuu, eli pankin osakkeenomistajat ja velkojat kantavat ensisijaisen vastuun kriisinratkaisun kustannuksista. Vasta kun sijoittajavastuu on toteutettu, voidaan käyttää kriisinratkaisurahastoon etukäteen kerättyjä varoja. Mikäli kriisinratkaisurahaston varat eivät riittäisi, pankeilta voitaisiin kerätä ylimääräisiä vakausmaksuja. Viime kädessä kriisinratkaisuneuvosto voi turvautua yhteiseen varautumisjärjestelyyn (esimerkiksi laajamittaisen järjestelmäkriisin tapauksessa), jonka käytön kustannukset peritään jälkikäteen takaisin pankeilta.

Yhteisen varautumisjärjestelyn käyttöönoton varhaistaminen aikaistaa yhteisvastuuta kriisinratkaisun kustannuksista, mutta se mahdollistaa myös kriisinratkaisurahaston suuremman rahoituskapasiteetin. Suurempi rahoituskapasiteetti luo kriisinratkaisukehikolle uskottavuutta ja on omiaan

estämään yksittäisen kriisin paisumista koko rahoitusjärjestelmää koskevaksi järjestelmäkriisiksi. Yhteisen kriisinratkaisujärjestelmän ja kriisinratkaisurahaston viimeistely ja niiden mukanaan tuoma suurempi rahoituskapasiteetti yhdessä muiden kriisinratkaisusääntöjen kanssa takaa paremman turvan pankkiunionimaiden rahoitusjärjestelmän vakaudelle, rahoituksen häiriöttömälle välitykselle ja tasaiselle talouskasvulle. Rahoitusvakaus ja sen turvaaminen ovat yksi keskuspankin keskeisistä tavoitteista.